

Predstavnici Ministarstva ekonomije vrijeđaju inteligenciju građanstva tvrdnjama o transparentnom procesu razvoja plana za izgradnju HE na Morači, s obzirom na to da od neuspjelog tendera iz 2011. godine pa do danas, osim diplomatskih memoranduma o razumijevanju koji nemaju nikakvu pravnu snagu, građanima javno nisu bila predstavljena bilo kakva izmijenjena tehnička rješenja niti je organizovan ponovni javni tender i javne rasprave, kazali su u nevladinojk organizaciji Green Home.

U toj organizaciji tvrde da već osam godina nema transparentnog odgovora na ključna pitanja - koji su to ekonomski pokazatelji, uključujući skrivene ekološke i socijalne troškove, kojima se mjeri i dokazuje isplativost izgradnje brana na Morači, te zbog čega se zanemaruje činjenica visokog seizmološkog rizika u području u kojem nizvodno živi preko 200.000 stanovnika.

“Osim da dostavljeno novo tehničko rješenje od strane EPCG, ni jedna druga informacija o kapacitetima i tehničkim karakteristikama se ne može naći javno, kao ni informacije o planovima za izmjenu DPP i izradu nove strateške procjene uticaja na životnu sredinu sa javnim raspravama za planirane brane”, navedeno je u reagovanju Green Home-a.

Umjesto ovih informacija Ministarstvo ekonomije, kako kažu, dovodi građane pred svršen čin osnivanja kvazi Komisije za ocjenu tehničkih ponuda, za koju, tvrde, nije jasno ni na osnovu kojeg propisa se ustanovljava, u okviru koje zakonski utemeljene procedure, šta ocjenjuje i koji su kriterijumi za evaluaciju i ko to sve kontroliše.

“Vjerujemo da su interesni energetske lobije pritiskom doveli do opšte konfuzije u energetskom razvoju, ne libići se da krše transponovane međunarodne propise i ciljeve na koje su se obavezali. U naučnim i institucionalnim krugovima se već tvrdi da je postignuti nacionalni cilj učešća obnovljivih izvora energije u finalnoj potrošnji energije od 33% koji je postavljen do 2020. godine. Uzimajući u obzir planiranih preko 90MW instalisane snage iz malih HE do 2020 godine te 128MW iz vjetroelektrana Možura i Krnovo, nije poznato zbog čega je organizovano ovo bjesomučno traganje za investitorima”, stoji u reagovanju.

Takođe, ističu u Green Home-u, planirane brane donose status jako modifikovanog vodnog tijela rijeci koja se nalazi uzvodno od Skadarskog jezera, najvažnijeg slatkovodnog biodiverzitetskog područja na Balkanu, “što je u suprotnosti sa Okvirnom direktivom o vodama ali i Natura 2000 direktivama”.

“Pored Skadarskog jezera, istraživanjem sprovedenim 2008. godine u kanjonu Morače registrovano je 115 vrsta ptica, što sa kanjonima Mrtvice i Male rijeke predstavlja 42 odsto ukupnog broja vrsta koje gnijezde u Crnoj Gori. Više od 20 ovih vrsta se nalaze na Aneksu Ptičije direktive, od čega većina ima neki vid ili nacionalne ili međunarodne zaštite. Morača premašuje ukupnu florističku vrijednost za oko 100 vrsta u odnosu na Nacionalni Park

Lovćen, te je više je nego očigledno da bi akumulacije na Morači dovele do ogromnih šteta za biodiverzitet ali i raspodjelu podzemnih voda, te ugrozile lokalne zajednice zavisne od ribarstva”, naglašeno je u reagovanju.

Kao odgovor na izazove vezane za energiju u budućnosti, u Green Home-u smatraju da bi crnogorska Vlada u okvirima planiranih investicija od tri milijarde eura do 2021. trebalo da prioritet sprovođenju mjera za podizanje energetske efikasnosti, smanjenje gubitaka i modernizaciju energetske mreže te iskorištavanje velikog potencijala solarne energije gdje Crna Gora obiluje sa dragocjenim i neiskorištenim potencijalom od oko 280 sunčanih dana u godini.

izvor: m.cdm.me